॥ १२२॥ तर्कणीयःशंक्यः॥ १२३॥ इतिउद्योगप॰नैलकंठीयेजास्तजा॰त्रयस्त्रिशोऽध्यायः॥ ३३॥ ॥छ॥ दसमानस्यित्तितिरोषः धर्मार्थयोःकुशलः मोक्षेस्यवक्तुमनधिकाराद्व्योरे वपहः॥ १॥ अजातशत्रोःपथ्यं कुह्मणांचश्रेयस्करं॥ २॥ पापाशंकीजाविदुःखादुद्विजन् पापंखकतंपूर्वीपराधंपश्यन् कवेहेसर्वज्ञ॥ २॥ ४॥ ५॥ मिथ्योपेतानिकपटद्यूतादीनी अनुपायैःअसदुपा

वनेजाताःशापदग्धस्पराज्ञःपांडोःपुत्राःपंचपंचेंद्रकल्पाः ॥ त्वयैवबालावधिताःशिक्षिताश्वतवादेशंपालयंत्यांबिकेय ॥ १२२॥ प्रदायैषामुचितंतातराज्यं सुखीपुत्रैःसहितोमोदमानः ॥ नदेवानांनापिचमानुषाणांभविष्यसित्वंतर्कणीयोनरेंद्र ॥ १२३॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिप्रजागरपर्वणिविदुरनी तिवाक्येत्रयसिंशोऽध्यायः॥३३॥ ॥७॥ धृतराष्ट्रवाच जाग्रतोदत्यमानस्ययकार्यमनुपश्वसि॥तद्बृहित्वंहिनस्तातधर्मार्थकृशलोत्यसि॥१॥ त्वंमांयथाविद्वरुपशाधिप्रज्ञापूर्वसर्वमजातश्त्रोः॥ यन्मन्यसेपथ्यमदीनसत्वश्रेयस्करंबूहितदैकुरूणां॥२॥ पापाशंकीपापमेवानुपस्पन्एच्छामित्वांच्या कुलेनात्मनाहं॥ कवेतन्मेब्र्हिसर्वैयथावन्मनीषितंसर्वमजातशत्रोः॥३॥ विदुरउवाच शुभंवायदिवापापंदेष्यंवायदिवाप्रियं॥ अपृष्टस्तस्यतह्र्याद्य स्यनेच्छेत्पराभवं॥४॥तस्माद्दश्यामितेराजन्हितंयत्स्यात्कुरूत्राति॥वचःश्रेयस्करंधर्म्यंबुवतस्तन्निबोधमे॥४॥ मिथ्योपेतानिकर्माणिसिद्धोयुर्यानिभा रत॥अनुपायप्रयुक्तानिमास्मतेषुमनःरूथाः॥६॥तथैवयोगविहितंयतुकर्मनसिध्यति॥ उपाययुक्तंमेधावीनतत्रग्लपयेन्मनः॥ ७॥ अनुवंधानपेक्षेतसा नुवंधेषुकर्मसु॥ संप्रधार्यचकुर्वीतनवेगेनसमाचरेत्॥८॥अनुवंधंचसंप्रेक्ष्यविपाकंचैवकर्मणां॥उत्थानमात्मनश्रेवधीरःकुर्वीतवानवा॥९॥यःप्रमाणंन जानातिस्थानेवद्दौतथाक्षये॥कोशेजनपदेदंडेनसराज्येवतिष्ठते॥ १०॥ यस्त्वेतानिप्रमाणानियथोक्तान्यनुपश्वति॥ युक्तोधर्मार्थयोज्ञानेसराज्यमधिग च्छिति॥ ११॥ नराज्यंत्रामित्येववर्तितव्यमसांत्रतं॥ श्रियंत्यविनयोहंतिजराह्पमिवोत्तमं॥ १२॥ भक्योत्तमप्रतिच्छन्नंमत्स्योविडशमायसं॥ लोभाभि पातीत्रसतेनानुबंधमवेक्षते॥ १३॥ यच्छक्यंत्रसितुंत्रस्यंत्रस्तंपरिणमेचयत्॥ हितंचपरिणामेयत्तदायंभूतिमिच्छता॥ १४॥

यैः प्रयुक्तानिदुः खफलानीत्यर्थः ॥ ६ ॥ ७ ॥ अनुबंधान्प्रयोजनानि संप्रधार्यनिश्वित्य ॥ ८ ॥ विपाकः फलसिद्धाविपिरिपाकः उत्थानं उद्यमं वानवेतिसिद्धिपक्षेकुर्वीतनान्यथेत्यर्थः ॥ ९ ॥ प्रमाणं नि श्वयद्वारं स्थानादीनिसर्वदाविचार्याणीत्यर्थः स्थानेदुर्गादौ दंडेसेनायां ॥ १० ॥ एतानिस्थानादिज्ञापकानि प्रमाणानिलेख्यादीनि ॥ ११ ॥ असांप्रतं अयुक्तं यथास्यात्तथानवर्तितव्यं ॥ १२ ॥ अध्येति मुखेमिष्टमंतेम्हत्युदंकर्मनकर्तव्यमित्यर्थः अनुबंधंपश्वाद्वंधनं ॥ १३ ॥ आद्यंपक्षणीयं ॥ १४ ॥